

Vejledning og inspiration til

Grammatik Substantiver

Spillet indeholder 10 forskellige kategorier, som kan bruges på mange forskellige måder. Øvelserne er tænkt som inspiration til, hvordan man kan bruge de enkelte kategorier.

- 01 Ordforråd. Ubestemt/bestemt
- 02 Kropsdele. Ubestemt/bestemt
- 03 Sortér. Ubestemt/bestemt
- 04 Substantiv med/uden artikel
- 05 Indsæt bestemt/ubestemt
- 06 Indsæt bestemt/ubestemt (øvet)
- 07 Tællelig/utællelig. Hvad har jeg? Hvad har du?
- 08 Foreløbigt subjekt /tekst
- 09 Foreløbigt subjekt /billeder
- 10 Find fejl i sætningen

Kategori 01. Ordforråd. Ubestemt/bestemt.

Formålet er at træne brug af ubestemt og bestemt ental og flertal.

Øvelse 1: "Hvad er det?"

Gennemgå ordene på holdet og snak om betydning, udtale og artikel (en/et).

Øvelse 2: "En eller et?"

Læg kategorikortene EN og ET på bordet. Deltagerne skiftes til at trække et kort, sige ordet med artikel og derefter lægge det under den rigtige kategori.

Øvelse 3: "Hvad hedder ordet i flertal?"

Læg kategorikortene (-r, -er / -e / ental = flertal / uregelmæssige) på bordet. Deltagerne skiftes til at trække et kort, sige ordet i ubestemt flertal og derefter lægge det under den rigtige kategori.

Øvelse 4: "Ubestemt efter 'din/dit' + genitiv"

A trækker et kort og spørger B: "*Er det din telefon?*" B svarer med genitiv: "*Nej, det er ikke min telefon, det er Peters telefon.*"

Øvelse 5: "Ubestemt efter 'dine'/genitiv"

A trækker et kort og sætter ordet i flertal: "*Er det dine kopper?*" B svarer med genitiv: "*Nej, det er ikke mine kopper, det er Peters kopper.*"

Øvelse 6: "Jeg vil gerne have..."

Alle kortene breddes ud. A spørger B: "*Hvad vil du gerne have?*" B svarer: "*Jeg vil gerne have det pæne armbånd*". C finder kortet med armbåndet og giver det til B. Dernæst starter B med at spørge C. D lytter og finder det korrekte kort, osv.

Øvelse 7: "Hvad skal vi have med på ferie?"

Underviseren spørger: "*Hvad skal vi have med på ferie?*" A trækker et kort og siger: "*Vi skal have et spil med.*" Så trækker B et kort og siger: "*Vi skal have et spil og et lys med.*" osv.

Kan spilles med åbne kort ved at kortene lægges op på en række efterhånden som de trækkes eller med lukkede kort, hvor deltagerne skal forsøge at huske både tingene og korrekt artikel. Øvelsen kan varieres med adjektiver, flertal og bestemt form.

Øvelse 8: "Har du husket?"

A trækker et kort og spørger: "*Har vi husket spillet?*" B trækker et nyt kort og spørger: "*Har vi husket spillet og lyset?*"

Kan varieres med adjektiver og/eller flertal.

Øvelse 9: "Hvad har Anne med?"

A trækker 5 kort og de andre forsøger at gætte, hvad hun sidder med: B: "*Har du et spejl?*" A: "*Ja, det har jeg.*" B: "*Må jeg få spejlet?*" Hvis B ikke gætter rigtigt, går turen videre. Den, som sidder med flest kort til sidst, har vundet.

Kategori 02. Kropsdele. Ubestemt/bestemt

Formålet er at træne brug af ubestemt og bestemt ental og flertal.

Øvelse 10: "Hvad hedder det?"

Gennemgå ordene på holdet og snak om betydning, udtale og artikel (en/et).

Øvelse 11: "Hvilke ord bruges i flertal?"

Snak om hvilke ord, der er relevante at kunne i flertal.

Øvelse 12: "Jeg har ondt i halsen"

A spørger: "*Hvor har du ondt?*" B trækker et kort og siger: "*Jeg har ondt i halsen.*"

Øvelse 13: "Peg på kropsdelen"

A trækker et kort og siger "*en mave*". Den som hurtigst peger på den rigtige kropsdel på sig selv får kortet = point.

Øvelse 14: "Har du ondt i knæet?"

A mimer smerte og peger på stedet. B spørger: "*Har du ondt i knæet?*"

Kategori 03. Sortér. Ubestemt/bestemt

Formålet er at træne den grammatiske bevidsthed, det vil sige genkendelsen af de enkelte kategorier ental/flertal/ubestemt/bestemt ved hjælp af endelserne.

Øvelse 15: "Sorter i kategorier"

Læg kategorikortene op og lad kursisterne fordele kortene under den rigtige kategori. Det kan gøres i par eller på hold. Eventuelt på tid mod hinanden eller deltagerne kan stå på en række og skiftes til at placere et kort.

Øvelse 16: "Lav sætninger med ordene"

Hver gruppe trækker 5 kort og får 5 minutter til at lave så mange korrekte sætninger med ordene som muligt. Hver korrekt sætning giver 1 point.

Øvelse 17: "Hvilke ord kan passe?"

Underviseren skriver et ord på tavlen. fx "min", "hans", "mange", "27", "alle", "ingen", "et par" osv. Kursisterne finder alle de ord i bunken, som kan stå efter ord på tavlen, fx 27 hunde, huse, blomster, fester, køer, hænder

Kategori 04, 05 og 06. Indsæt et ord i sætningen.

Formålet er at træne regler og brug i kontekst.

I disse kategorier skal man indsætte det eller de ord, der mangler. De følgende øvelser kan bruges til alle kategorier. Der er rettenøgler i æsken.

Øvelse 18: "Indsæt det korrekte ord"

Kortene deles ud. Man skiftes til at læse et kort op. Turen går med uret. Er sætningen korrekt, sendes kortet bagud mod uret, er den forkert, beholder man kortet. Det gælder om at komme af med sine kort.

Øvelse 19: "Indsæt det korrekte ord på hold"

Holdene skiftes til at trække et kort og læse kortet op med indsættelse af det rigtige ord. Er sætningen rigtig, beholdes kortet. Er den forkert, lægges kortet nederst i bunken. Det hold med flest kort vinder.

Kategori 07. Tællelig/utællelig

Formålet er at træne brugen af tællelige og utællelige substantiver (nogen, noget, meget, mange osv.)

Øvelse 20: "Har du nogen kondomer?"

Spilles i par. A og B får hver sit kort og skiftes til at spørge: "*Har du nogen kondomer?*" og "*Hvor mange kondomer har du?*".

Øvelse 21: "Skriv en liste"

Spilles i par. A og B får hver sit kort, fx indkøbsvognen. De stiller hinanden spørgsmål, og skriver en liste (uden at kigge på hinandens kort) over hvor mange ting, de har tilsammen.

Fx A: "*Har du nogen æg?*", B: "*Ja, jeg har tre æg*" - A skriver tre æg på sin liste.

Øvelse 22: "Har du noget vand?"

A trækker et kort og siger: "*Jeg har en bil*". De andre deltagere spørger på skift og skriver i fællesskab en liste: "*Har du noget vand i din bil?*" og "*Hvor meget vand har du?*".

Kategori 08. Foreløbigt subjekt /tekst

Formålet er at træne brugen af foreløbigt subjekt - særligt med fokus på substantivernes bestemthed.

Øvelse 23: "Match"

Kombiner tekst og billeder i kategori 08 og 09

Øvelse 24: "Der sidder to kvinder på en bænk".

A trækker et kort og læser teksten: "*Kvinderne sidder på bænken*". B ændrer sætningen fra bestemt til ubestemt med foreløbigt subjekt: "*Der sidder to kvinder på en bænk.*"

Kategori 09. Foreløbigt subjekt /billeder

Formålet er at træne brugen af foreløbigt subjekt - særligt med fokus på substantivernes bestemthed. Ordforrådet i denne kategori er det samme som i kategori 08 - her er ordene blot erstattet med billeder.

Øvelse 25: "Ubestemt/ubestemt".

A trækker et kort og beskriver billedet. Fx: "*Kvinderne sidder på bænken*". B ændrer sætningen fra bestemt til ubestemt med foreløbigt subjekt: "*Der sidder to kvinder på en bænk.*"

Øvelse 26: "Hvad foregår der?".

A trækker et kort, lægger det på bordet foran sig og siger: "*Der sidder to katte i vindueskarmen*". B trækker et nyt kort, lægger det ved siden af og siger: "*Der sidder to katte i vindueskarmen og der hænger en lilla kjole i skabet.*"

Øvelse 27: "Bestemt form med adjektiv".

A trækker et kort og beskriver billedet i bestemt form med adjektiver. Fx. "*De to gamle kvinder sidder på den brune bænk.*"

Kategori 10. Find fejl i sætningen

Formålet her er at lokalisere ukorrekt brug af substantiver - herunder brugen af artikler og bestemthed.

Øvelse 28: "Gruppearbejde"

Diskuter og find fejlene i sætningen. Skriv den korrekte sætning ned og send kortet videre til nabogruppen. Til sidst sammenlignes og rettes alle gruppernes bud på den korrekte sætning. Hver korrekt sætning giver et point.

Øvelse 29: "Konkurrence"

Hold A trækker et kort og finder fejlene. Et point for hver rigtig rettelse.

Øvelse 30: "Send kortet videre"

A trækker et kort og læser sætningen korrekt. Er sætningen rigtig, sendes kortet videre.